

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/112/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316209169
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5316209169.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu TELERVIS PLUS, a. s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty 7, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného advokátom JUDr. Alanom Strelákom, so sídlom C., H. N. XX, proti žalovanému Vladimírovi Svetlošákovi, nar. X.X.XXXX, IČO: 34 361 898, s miestom podnikania Raková, o zaplatenie 840 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 9Csp/57/2016-17 zo dňa 14. septembra 2017 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e vo výroku o zamietnutí žaloby žalobcu vo zvyšku a vo výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a v rozsahu zrušenia mu vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Rozsudok okresného súdu z o s t á v a n e d o t k n u t ý vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 430 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne zo sumy 430 eur od 5.9.2015 do zaplatenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 430 eur spoločne s úrokom z omeškania 9,05% ročne z danej sumy od 5.9.2015 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Vychádzal z toho, že vzťah, ktorý vznikol medzi stranami na základe zmluvy o úvere zo dňa 23.4.2015, je spotrebiteľským právnym vzťahom. Pokiaľ žalovaný nebol v zmluve označený jednoznačne len ako fyzická osoba podnikateľ (identifikovaný je tak rodným číslom, ako aj údajom IČO), sú naplnené zákonné kritériá spotrebiteľskej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, že zmluva o úvere bola uzatvorená v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Údaj o tom, že účelom poskytnutia úveru je „výkon podnikania alebo povolania“ vyhodnotil iba ako všeobecný, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie, resp. podnikanie dlžníka a aký konkrétny súvis s ním má uzatvorená zmluva.
2. Následne okresný súd podrobil dotknutú zmluvu preskúmaniu podľa zákonných ustanovení týkajúcich sa spotrebiteľa (osobitne v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a Občianskeho zákonníka, ktoré právne normy konkrétne citoval). Konštatoval, že zmluva o úvere z 23.4.2015 neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ zákona č. 129/2010 Z.z., a preto sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ označeného právneho predpisu predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že výška poskytnutého úveru predstavovala 500 eur a žalovaný zaplatil iba 70 eur, uložil mu okresný súd povinnosť zaplatiť rozdiel (430 eur) titulom istiny žalobcovi. Žalovaného zároveň zaťažuje povinnosť zaplatiť úrok z omeškania vo výške 9,05% ročne z danej sumy.
3. Ustanovenie zmluvy týkajúce sa povinnosti dlžníka zaplatiť zmluvnú pokutu 0,2% denne vyhodnotil ako ustanovenie dojednané v neprospech spotrebiteľa a tým v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák. ako neplatné. Výšku takto určenej zmluvnej pokuty (73% ročne) označil za neprimerane vysokú sankciu spojenú s neplnením záväzku. Preto i v danej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán naň nemá nárok. Žalobca

bol úspešný v časti o zaplatenie 430 eur, zároveň však bol neúspešný v časti o zaplatenie 410 eur, čo je potrebné kvalifikovať ako približne rovnaký úspech sporiacich sa strán.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal v zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude vyhovie v celom rozsahu, vrátane priznania žalobcovi plnej náhrady trov konania. Poukazoval na to, že žalovaný zmluvu o úvere uzavrel ako fyzická osoba podnikateľ a zároveň išlo o účelový úver na výkon podnikania alebo povolania. V zmluve je jasne a zreteľne označený i register, v ktorom je žalovaný ako podnikateľ registrovaný. Odvolateľ doplnil, že meno N. K. sa v plnej miere zhoduje s obchodným menom uvedeným v živnostenskom registri. Ide teda o záväzkovo právny vzťah medzi dvoma subjektmi podnikateľskej sféry. V tejto spojitosti namietal, že okresný súd nedostatočne odôvodnil (len domnienkami), prečo danú zmluvu posudzoval ako spotrebiteľskú, pričom pravdepodobne nebral do úvahy ani § 133 CSP.

5. Za dôležité odvolateľ považoval tiež to, že žalovaný sa k veci nevyjadril, z ktorého dôvodu nemôže súd „svojuľne nahrádzať vôľu sporovej strany“. Navyše, podľa názoru žalobcu bolo potrebné rozhodnúť v zmysle § 373 a nasl. CSP rozsudkom pre zmeškanie, keďže žalovaný sa bez náležitého ospravedlnenia nedostavil ani na pojednávanie.

6. Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), z ktorého dôvodu rozsudok okresného súdu zostal nedotknutý v odvolaní nenapadnutom výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť protistrane sumu 430 eur spolu s úrokom z omeškania 9,05% ročne z tejto sumy od 5.9.2015 do zaplatenia a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) v preskúmvanej časti rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. c/, s prihliadnutím na § 295 a v spojení s § 391 ods. 1 CSP.

8. V súdnej veci okresný súd vychádzal v podstate len z predpokladu, že je pravdepodobné, že medzi stranami sa jedná o spotrebiteľský spor. Dotknutý predpoklad založil najmä na súčasnom uvedení tak rodného čísla, ktoré je vlastné označeniu fyzickej osoby nepodnikateľa, ako i identifikačného čísla organizácie - IČO, ktoré je naopak vlastné výlučne fyzickej osobe podnikateľovi. Použitie oboch týchto identifikačných údajov súčasne v úverovej zmluve však bez ďalšieho nedovoľuje vysloviť záver o spotrebiteľskom statuse žalovaného/dlžníka v danom vzťahu. Takýto záver okresného súdu je (minimálne) predčasný.

9. Poukaz na všeobecnosť uvedenia údajov o účele úvere - na výkon podnikania alebo povolania - s dovetkom, že neposkytuje odpoveď na otázku, o aké podnikanie ide a aký je súvis medzi úverom a podnikaním/povoláním nie je možné považovať tiež za náležitý. Okresný súd totiž bližšie nerozvedol dotknutú úvahu; osobitne jej prepojenie na existenciu konkrétnych zákonných povinností poskytovateľa úveru uvedené okolností skúmať, resp. aspoň uvádzať v texte zmlúv o úvere.

10. Za situácie, že (potenciálny) spotrebiteľ je absolútne nečinný, nereagoval ani na výzvu okresného súdu na vyjadrenie sa k žalobe (ktorá obsahovala i pomerne podrobné poučenie), ani sa nedostavil na pojednávanie, je následne dôvodnou námietka odvolateľa, že postavenie žalovaného ako spotrebiteľa v posudzovanom vzťahu preukázané (doteraz) nebolo. Je zároveň zrejmé, že okresný súd dôsledne vnímal možnú potenciálnu spotrebiteľskú dimenziu dotknutého vzťahu, ktorý prístup vzhľadom na skúsenosti súdov s praktikami spoločnosti poskytujúcich úvery (medzi ktoré nepochybne patrí aj žalobca) je plne dôvodný. Práve z daného dôvodu aj pri konštatovaní, že aktuálne status žalovaného ako spotrebiteľa v posudzovanom zmluvnom vzťahu preukázaný nebol, neprichádzala do úvahy (bezprostredná) zmena napadnutého rozsudku.

11. Oprávnenie súdu vykonať v spotrebiteľskej veci aj dôkazy, ktoré nie sú stranami navrhované (§ 295 CSP), je nutné vykladať čiastočne extenzívne v tom smere, že toto oprávnenie zahŕňa aj prípady, kedy je doplnenie dokazovania nad rámec návrhov strán potrebné na ustálenie záveru, či (vôbec) ide o spotrebiteľský spor. To znamená, že okresný súd môže z vlastnej iniciatívy vykonať dokazovanie na zistenie skutkových okolností nevyhnutných pre posúdenie, či mal žalovaný v predmetnom úverovom vzťahu status spotrebiteľa. Do úvahy prichádza viacero možností doplnenia dokazovania - výsluch žalovaného, výsluch osoby, ktorá v mene žalobcu s ním uzatvárala zmluvu o úvere zo dňa 23.4.2015, predloženie žiadosti o úver, ktorá podľa článku I. zmluvy má bližšie špecifikovať práve výkon povolania

a podnikania a pod. Rozsah nevyhnutného doplnenia dokazovania i naň slúžiace dôkazné prostriedky však prioritne určuje konajúci okresný súd. V závislosti od výsledku ním zvolených/iniciovaných dôkazov vyhodnotí charakter zmluvného vzťahu strán sporu. Pokiaľ bude záverom vyhodnotenia konštatovanie, že vzťah medzi stranami je vzťahom spotrebiteľským, neprichádza do úvahy - okrem iného - ani vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 299 ods. 1 CSP).

12. Ako výrok závislý od zrušeného meritórneho výroku, musel byť zrušený aj výrok o nároku na náhradu trov konania. V „novom“ rozhodnutí rozhodne okresný súd o nároku na náhradu trov i tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Toto uznesenie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie **n i e j e** prípustné